

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Principi geografske regionalizacije

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

3

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Fadila Kudumović Dostović, docent

13. E-mail nastavnika:

fadila.kudumovic-dostovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.pmf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Upoznati studente sa pojmom regije kao središnjim geografskim konceptom i načelom regionalizacije kao najvažnijom metodom u izdvajanju prostornih cjelina;
- Definirati osnovne principe regionalizacije (homogenosti, fizionomičnosti i funkcionalnosti) ključne za tipologiju i izdvajanje pojedinih tipova geografskih regija;
- Savladati znanja o savremenim pristupima u geografskoj regionalizaciji;
- Spoznati važnost praktične primjene geografske regionalizacije u regionalnom i prostornom planiranju;
- Spoznati značaj regionalizacije za uravnoteženi regionalni razvoj;
- Savladati tipologiju dosadašnjih prijedloga regionalizacije Bosne i Hercegovine i procijeniti mogućnosti za njenu funkcionalnu regionalizaciju u okviru buduće politike regionalnog razvoja Evropske unije.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- analiziraju pojmovno određenje različitih tipova regija i interpretiraju metod geografske regionalizacije;
- izdvajaju, razlikuju i kompariraju principe geografske regionalizacije;
- na osnovu pojedinih principa regionalizacije izdvajaju tipove regija, analiziraju i kompariraju ih sa drugim regionima;
- definišu savremene pristupe u geografskoj regionalizaciji;
- povezuju uticaj i značaj praktične primjene regionalizacije sa uravnoteženim regionalnim razvojem;
- analiziraju tipove predloženih koncepata regionalizacije Bosne i Hercegovine;
- analiziraju i komentiraju regionalnu politiku Evropske Unije i procjenjuju mogućnosti funkcionalne regionalizacije Bosne i Hercegovine u evropskim okvirima.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Pojam geografske regije i regionalizacije;
2. Karakteristike geografskih regija;
3. Metode geografske regionalizacije;
4. Principi geografske regionalizacije;
5. Princip homogenosti;
6. Princip fizionomičnosti;
7. Princip funkcionalnosti;
8. Tipovi geografskih regija;
9. Homogene geografske regije;
10. Fizionomske regije;
11. Funkcionalne regije;
12. Savremeni pristupi u geografskoj regionalizaciji;
13. Praktična primjena geografske regionalizacije;
14. Značaj uravnoteženog regionalnog razvoja;
15. Evropski regionalizam i Bosna i Hercegovina.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.)

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno u posljednjoj - 15 sedmici predavanja. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na četiri izvučena pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva četiri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50, a za polaganje ispita potrebno je osvojiti 25 bodova. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-10	84 - 93	9	B
Završni ispit	25-50	94 - 100	10	A
Ukupno	25-100			

21. Osnovna literatura:

- Tošić, D. (2012). Principi regionalizacije. Beograd: Univerzitet u Beogradu.
- Osmanković, J. (2009). Statistička (NUTS) regionalizacija Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Ekonomski institut Sarajevo Odbor za ekonomske nauke. ANUBiH.
- Nurković, S., Mirić, R. (2005). Osvrt na regionalizaciju Bosne i Hercegovine. Tuzla: Geografski radovi, Br.1. Univerzitet u Tuzli. str. 74-91.
- Perkmann, M., Sum, N.(eds). (2002). Globalization, Regionalization and Cross-border Regions. London: Palgrave Macmillan.
- Vresk, M. (1997). Uvod u geografiju. Zagreb: Školska knjiga.
- Rogić, V. (1963). Geografski koncept regije, Zagreb: Geografski glasnik 25. str. 113-121.
- Ilešić, S. (1959). O principima geografske rejonizacije. Cetinje: Zbornik radova V Kongresa geografa FNRJ, GDNR Crne Gore. str. 311-321.

22. Internet web reference:

<http://www.yourarticlelibrary.com/geography/regional-concept-of-geography-attributes-classification-of-regional-and-regionalism/24593/>
<https://pesd.princeton.edu>
<http://ec.europa.eu/eurostat>
<http://www.eured-bih.org>

23. U primjeni od akademske godine:

2016/2017.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: